

MEMÒRIA SOM AQUÍ

CURS 2023-2024

Ajuntament de Vic

Vic,
ciutat a la
mesura humana

Vicjove

**Pla
Educatiu
d'Entorn**

ÍNDEX

Presentació	3
Perfil dels joves participants	4
Baixes.....	6
Desenvolupament del projecte. Curs 2023-2024.....	7
Organització interna del projecte.....	7
Metodologia	7
Coordinacions.....	7
Com s'ha organitzat el curs 2023 - 2024?	8
Desenvolupament del projecte del Setembre 2023 al Maig 2024.....	8
Aprenentatge de la llengua	8
Activitats de coneixement i vinculació amb l'entorn.....	9
Continuïtat dels joves de 4t d'ESO.....	10
Desenvolupament del projecte durant l'estiu. (Juliol - Agost 2024)	11
Aprenentatge de la llengua	11
Acompanyament emocional	11
Resultats de les activitats d'estiu	11
Valoració curs i propostes de millora	12
Conclusions	13
Annex fotogràfic.....	14

Presentació

El projecte *Som Aquí* forma part dels programes d'acollida per a persones joves nouvingudes. Els seus destinataris són alumnat escolaritzat a secundària en els cursos de 3r i 4t d'ESO. La raó de ser d'aquest projecte és el d'acompanyar aquest alumnat nouvingut que s'escolaritza a Vic en l'aprenentatge de la llengua catalana però també, i sobretot, en el coneixement dels recursos de la ciutat, tot creant xarxa amb altres joves i entitats de Vic.

El volum de joves que arriba a la ciutat i s'escolaritza a l'ESO sense el coneixement de la llengua necessari per desenvolupar-se a l'aula és molt elevat. Malgrat l'existència de les aules d'acollida, aquestes es mostren saturades i amb dificultat per atendre la realitat dels joves escolaritzats. Queda clar que sense un mínim de coneixement de la llengua la dificultat per poder seguir el contingut de les classes i crear xarxa amb els companys és elevada. El *Som Aquí* no pot donar resposta a la complexitat que suposa aquesta situació però si vol posar un granet de sorra i fer que l'arribada i l'escolarització del jovent a Vic sigui més amable.

El projecte té dos grans moments d'actuació, per una banda d'octubre a juny (durant el curs escolar) i per l'altra els mesos d'estiu que també es vol donar l'oportunitat als joves que tinguin facilitats per seguir en l'aprenentatge de la llengua en un format més lúdic.

El *Som Aquí* és un projecte compartit amb diferents serveis de la ciutat: l'Oficina Municipal d'Acollida (OMA), Educació, el Vicjove i els referents dels centres educatius. Les professionals que estan treballant directament amb els joves són les educadores de l'equip de Medi Obert, que són qui crea el vincle amb l'alumnat i els anima a participar de les activitats i els acompanya en el seu procés d'aprenentatge, són també elles qui en fa el seguiment al llarg de la seva estada en el projecte, per exemple, si el jove no assisteix a les classes, l'equip de medi obert és l'encarregat de contactar amb ell i conèixer els motius de la seva absència. També s'atén al jove si busca altres activitats d'altres tipologies o té altres necessitats, consultes, etc. En aquests seguiments se l'informa i se'l deriva altres recursos de la ciutat segons la seva necessitat.

Perfil dels joves participants

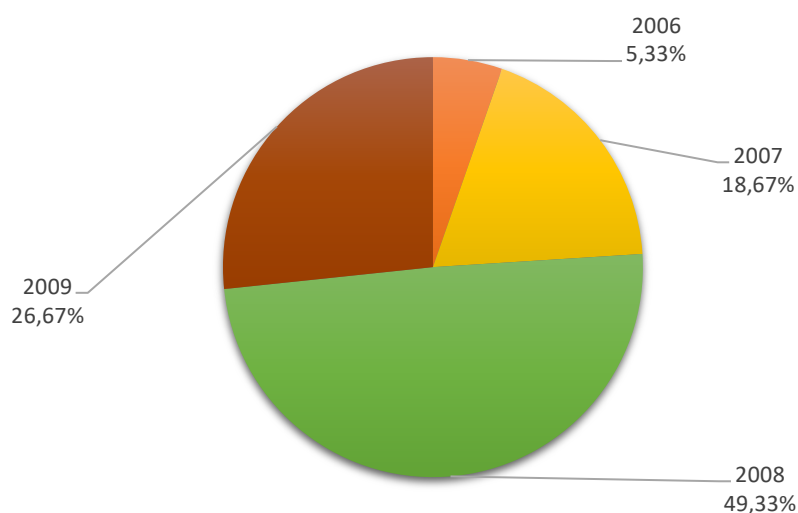
Aquest curs 2023 - 2024 han arribat a la ciutat 77 joves amb perfil Som Aquí. 6 joves van arribar a finals de curs i ja no es van escolaritzar. En aquests però se'ls va donar la oportunitat de participar al Som Aquí d'estiu per començar a tenir contacte amb l'idioma i a crear xarxa. Durant el curs, doncs, 71 joves han estat escolaritzats entre 3r i 4rt d'ESO als diferents centres de la ciutat de Vic.

El perfil d'aquests joves, són majoritàriament joves nascuts el 2006 (17 anys), 2007 (16 anys), 2008 (15 anys) i també de joves del 2009 (14 anys).

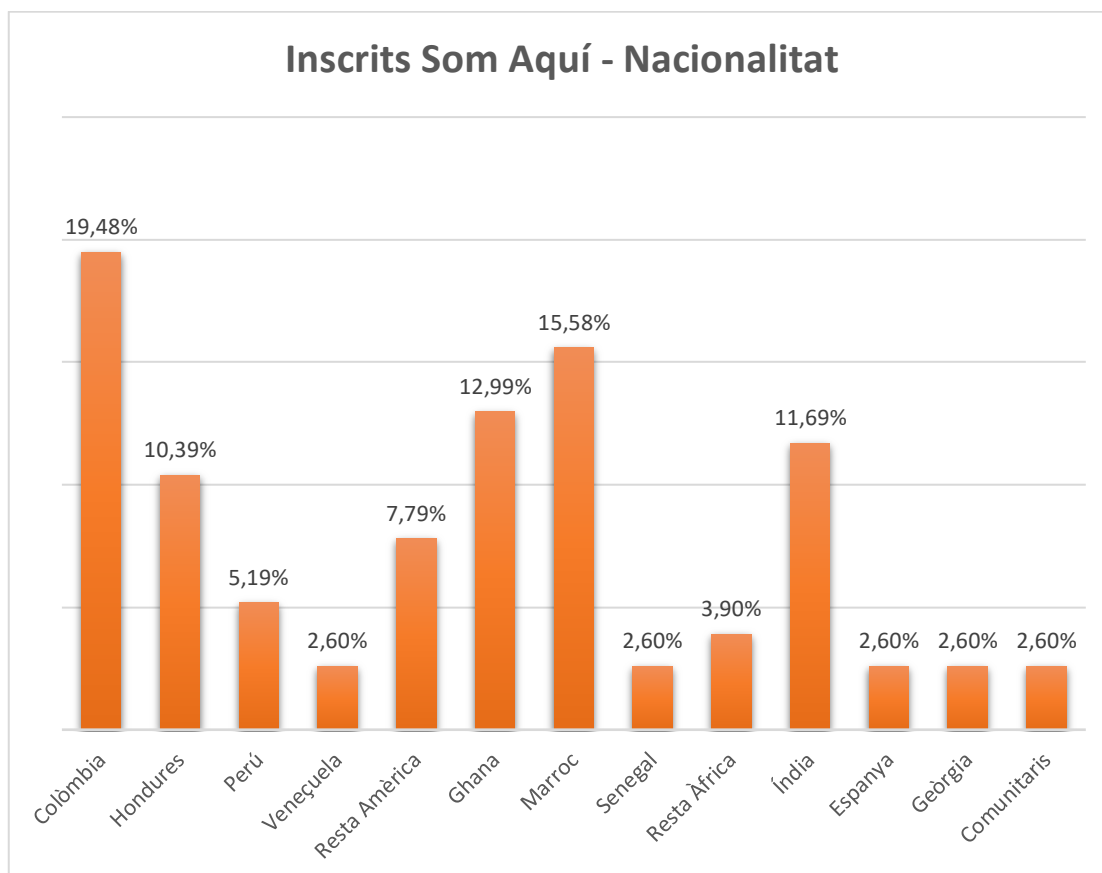
Inscrits Som Aquí - Gènere

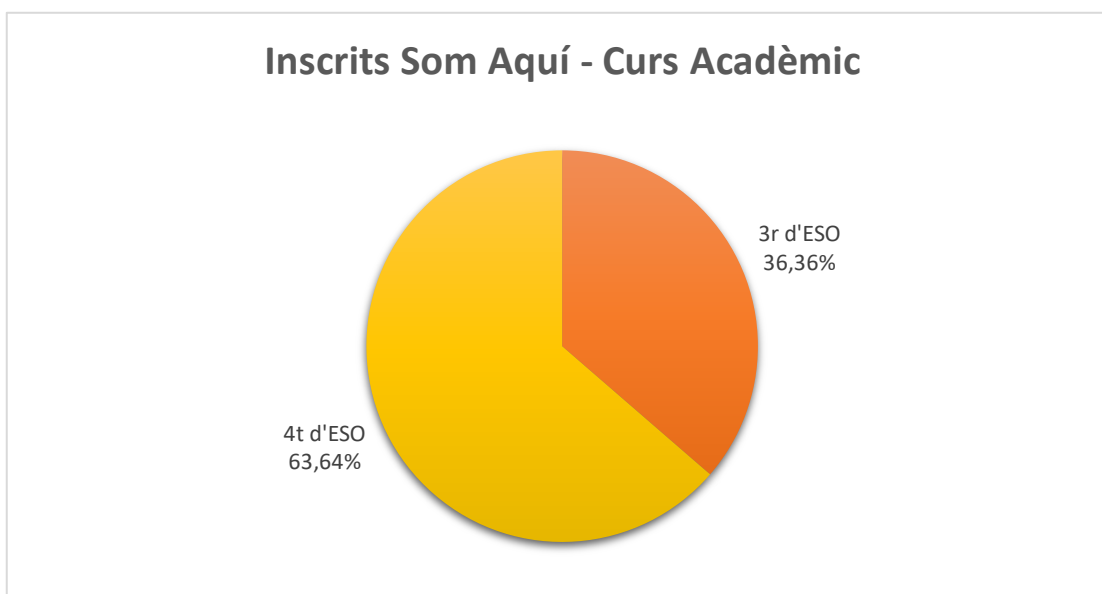
Inscrits Som Aquí - Any de naixement

Les nacionalitats majoritàries dels joves són Colòmbia, Marroc, Ghana, Índia i Hondures coincidint una mica amb el perfil de les procedències d'arribades a la ciutat aquest últim any.

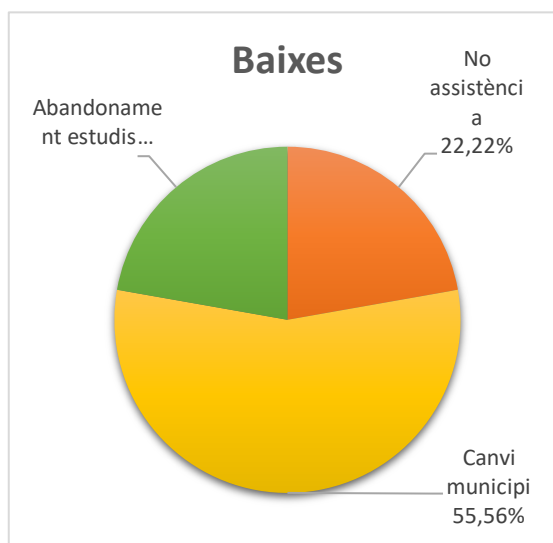
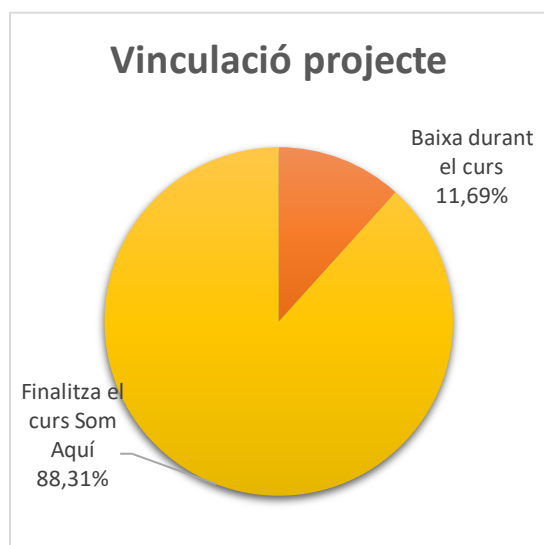

El curs acadèmic que han estat cursant és majoritàriament 4t d'ESO:

Baixes

Durant el curs 2023- 2024 es donen de baixa a 12 joves participants del projecte. El motiu principal és que han canviat el municipi de residència.

Desenvolupament del projecte. Curs 2023-2024

Organització interna del projecte.

Metodologia

Els joves que arriben a la ciutat de Vic i s'escolaritzen a 3r i 4t d'ESO, primerament s'empadronen a l'OMA. Des d'allà ja se'ls dona una cita a l'Oficina Municipal d'Escolarització (OME), des d'on es tramita l'escolarització a un centre educatiu de la ciutat. Quan l'alumne ja se li ha assignat un centre on prosseguir amb els seus estudis, la tutora d'aquest l'informa de l'existència del *SOM AQUÍ* i li fan firmar la documentació corresponent a la família. Finalment, la fan arribar a les educadores del Vicjove, qui seran les encarregades de donar-li la benvinguda i anar-li fent el seguiment.

Així doncs, quan un o una jove s'escolaritza al territori (sense haver passat per qualsevol altre punt de Catalunya) en els cursos de 3r o 4rt d'ESO entra directament al projecte d'acollida del *SOM AQUÍ*.

Un cop incorporat al projecte, el jove participa d'un reforç en l'aprenentatge de la llengua catalana i en activitats per conèixer i crear xarxa que es realitzen mensualment.

Com que el que es busca és la vinculació amb altres joves de la ciutat l'alumat del *SOM AQUÍ* pot participar de les accions que s'organitzen des del Vicjove. S'explica el projecte de Tardes Joves, Escena Comunitària, els tornejos de futbol i d'altres activitats puntuals.

Regularment les educadores realitzen un seguiment individualitzat de cada jove. Això permet conèixer les seves necessitats, expectatives, interessos i evolució. D'aquesta manera es vinculen a propostes i projectes de ciutat que donen resposta a les seves inquietuds.

Es poden donar de baixa als participants del projecte per diversos motius: no assistència, canvi de municipi, vinculació a altres projectes o entitats, inserció laboral o vinculació a recursos formatius, etc.

Coordinacions

Aquest curs l'equip tècnic s'ha coordinat:

- Comunicacions setmanals de l'equip de medi obert als centres educatius, a través del correu electrònic amb la informació de l'assistència dels joves al projecte, i també qualsevol incidència a comentar.
- Reunions mensuals d'organització i seguiment del projecte entre tècnica polítiques migratòries, tècnic joventut i equip de medi obert.
 - Serveixen per anar coordinant les accions que s'organitzen amb els joves i treballar incidències que sorgeixen en l'organització, com manca de professorat, activitats d'entorn, etc...
- Reunions trimestrals de seguiment amb tècnica polítiques migratòries, tècnic joventut, tècnica Pla Educatiu d'Entorn, educadores de medi obert, referent de cada un dels centres educatius i la professora de les classes de català.
 - Aquestes reunions serveixen per fer un seguiment del projecte (activitats, assistències, coordinacions amb els centres, planificació d'estiu, etc...)

- Esporàdicament i segons necessitat, l'equip de medi obert es reuneix amb entitats, associacions i centres formatius, entre d'altres per poder donar suport o vincular els joves.

Com s'ha organitzat el curs 2023 - 2024?

Les accions del projecte s'han realitzat a l'espai del Vicjove, ja que és l'espai de referència dels joves. Aquest curs s'han organitzat en :

- Classes de reforç de català:
 - Dilluns de 16.00 a 17.30 - Alumnes dels centres públics.
 - Dimecres de 16.00 a 17.30h- Alumnes dels centres concertats
- Activitats per crear xarxa i conèixer la ciutat:
 - Dijous cada dues setmanes de 17.30 a 19.00h
 - Un cop cada dos mesos dijous matí de 10.00 a 12.00h

Durant el curs 2022–2023 ja es va començar a realitzar activitats del Som Aquí dins de l'horari lectiu dels i les joves. Amb aquesta acció es va poder vincular millor als joves i és per aquest motiu que durant el curs 2023–2024 s'ha seguit amb aquesta proposta per motivar la seva assistència a les activitats dels dijous a la tarda.

Desenvolupament del projecte del Setembre 2023 al Maig 2024.

Totes les accions que es realitzen amb les joves del Som Aquí tenen per objectiu:

- Practicar i millorar el coneixement del català
- Cohesionar el grup.
- Vincular els i les joves a altres recursos de la ciutat.
- Crear un espai de seguretat per les joves
- Enfortir el sentiment de pertinença a la ciutat

Aprenentatge de la llengua

Setmanalment els joves han anat una tarda a la setmana al Vicjove a fer un reforç en l'aprenentatge del català. Aquesta formació s'organitza amb unes dinàmiques més lúdiques, ja que tots els joves porten moltes hores als centres educatius i puguin viure un aprenentatge més distès i menys formal.

Aquest curs, han assistit a classes de català 59 dels 71 joves que compleixen el perfil i que han arribat durant el curs.

Totes les joves participants del Som Aquí han realitzat 28 sessions de català, d'una hora i mitja. En total, 42 hores de reforç de català durant el curs escolar.

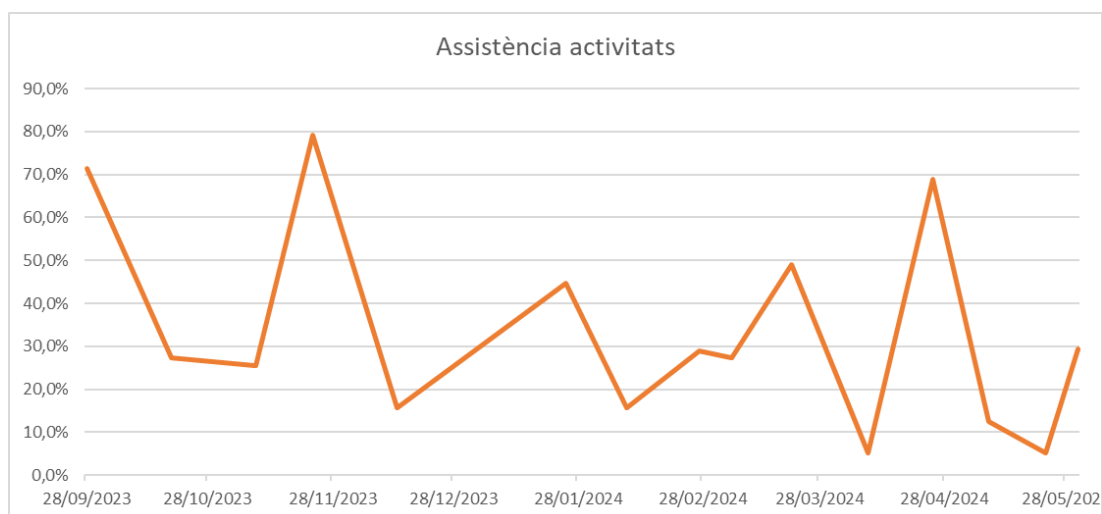
Activitats de coneixement i vinculació amb l'entorn

Aquest curs s'han realitzat un total de 15 activitats. Entre elles, 3 conjuntes amb el jovent del Casal Claret. Cinc de les activitats del Som Aquí es van dur a terme en horari lectiu.

Les activitats sombregades de color salmó, són les que s'han realitzat en horari lectiu, i on els joves han vingut acompanyats de les seves referents dels centres educatius

DATA	ACTIVITAT	Nº	% PARTICIPACIÓ
28 de setembre	Benvinguda. Presentació del projecte!	30	71%
19 d'octubre	Introduïm la comunicació. Què és? Com?	12	27%
9 novembre	Preparem taller de podcast.	11	26%
23 novembre	Taller de Podcast + Entrevistes	34	79%
14 de desembre	Editem el Podcast!	7	16%
25 de gener	Treballem Gincama Inclusiva "Sords-Muds"	21	45%
15 de febrer	Treballem la comunicació dibuixant i pintant	8	16%
27 de febrer	Visitem i vinculem projecte Casal Claret	15	29%
7 de març	Jugem a rugby	15	27%
21 de març	Risoclown	28	49%
09 d'abril	Organitzem activitat final conjunta	3	5%
25 d'abril	Babaflow	40	69%
02 de maig	Gravació rap Babaflow	6	11%
23 de maig	Taller Suma - Llenguaferrits	3	5%
31 de maig	Sopar jove	17	29%

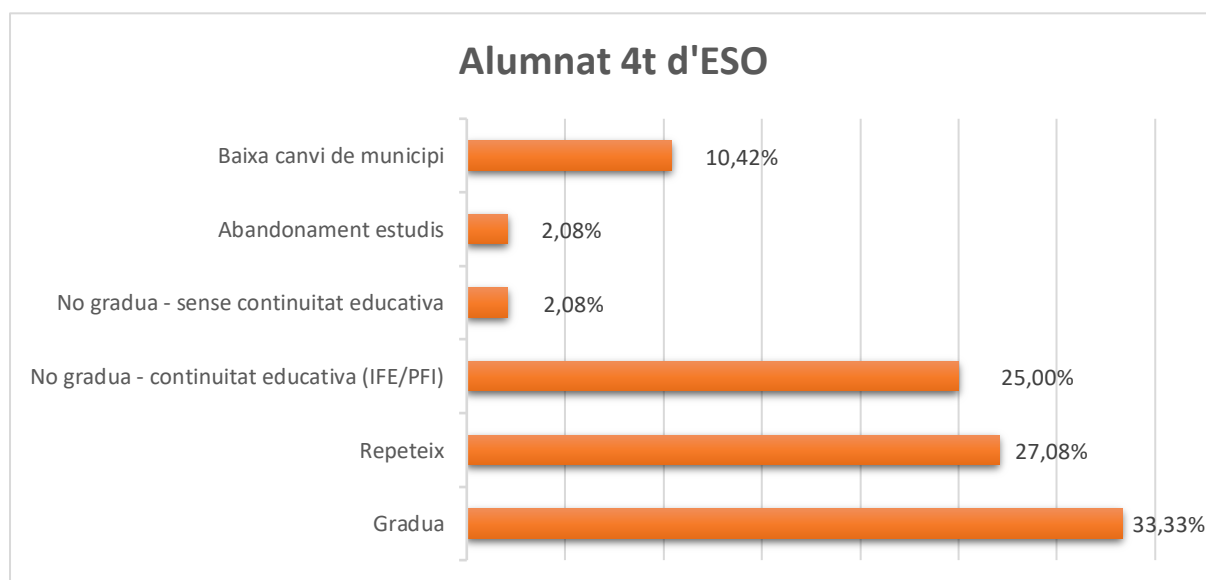
En les activitats en horari lectiu podem veure una assistència molt més alta, que també es veu reflectida a la taula que presentem a continuació:

Continuïtat dels joves de 4t d'ESO

Durant els mesos de maig i juny, conjuntament amb les referents dels centres, es fa un acompanyament individualitzat de cada jove per saber quin és l'itinerari més idoni. Als 16 anys l'educació ja no és obligatòria i hi ha múltiples opcions que es valoren: fer un PFI, fer un Grau Mitjà, fer Batxillerat, anar a l'Escola de Noves Oportunitats, repetir 4t d'ESO o incorporar-se al mercat laboral.

El gràfic següent es pot veure quins han set els itineraris dels 49 joves de 4t d'ESO d'aquest curs.

Desenvolupament del projecte durant l'estiu. (Juliol - Agost 2024)

Aprentatge de la llengua

Les classes de reforç de la llengua durant l'estiu, van ser l'inici del projecte al 2020, arrel d'una demanda dels centres educatius, ja que els joves durant gairebé 3 mesos es desvinculaven del català. Aquest fet de no utilitzar l'idioma durant tant de temps feia que perdessin o disminuïssin considerablement el seu nivell de llengua. Després d'un estiu fent reforç de català, es va veure la necessitat de fer un projecte amb més continuïtat i vinculació amb els centres i es va començar a treballar de forma anual, com es fa ara.

Des del projecte se'ls hi ofereix la possibilitat d'assistir a classes de català, durant 5 dies a la setmana el juliol i la primera quinzena d'agost, les quals es combinen amb activitats diverses. Aquest any, 46 joves van mostrar interès i disponibilitat per participar-hi. Tenint en compte la demanda, es van crear dos grups de català pels joves, amb diferents nivells de coneixement de l'idioma.

Acompanyament emocional

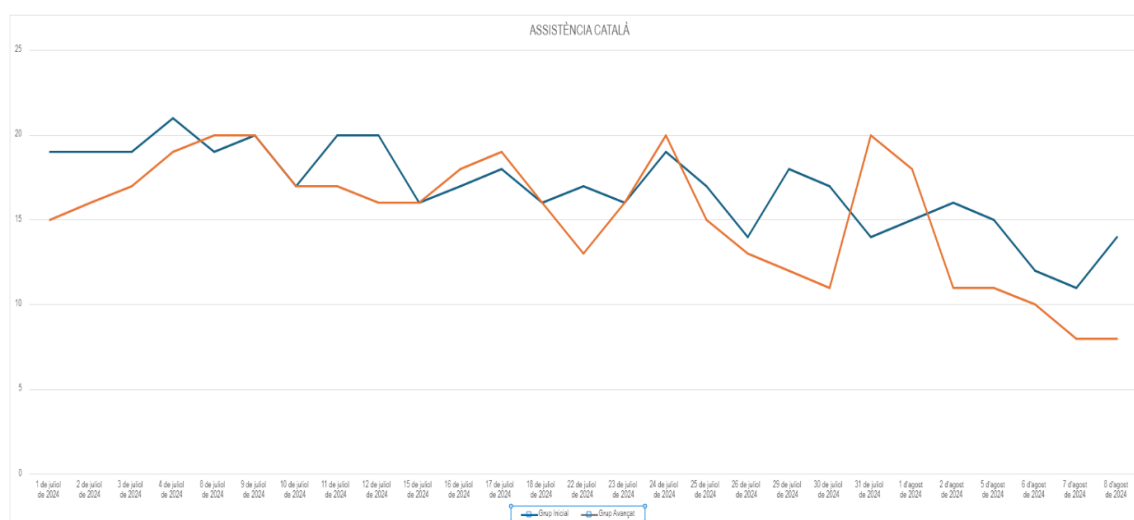
Després de la valoració positiva d'introduir l'acompanyament emocional durant les setmanes d'estiu del curs 22/23, aquest curs es decideix continuar treballant amb els i les joves i la psicòloga. Aquest any, però, i com a novetat, només s'han portat a terme aquestes sessions amb el grup de català més avançat. La intenció és poder identificar emocions, gestionar-les i reconèixer el dol migratori si és el cas.

S'han realitzat 6 sessions, on s'han treballat la identificació d'emocions i la gestió d'aquestes, així com situacions que puguin generar malestar. També se'ls hi han proporcionat eines que els hi permetin en el seu dia a dia, gestionar millor les seves emocions.

Resultats de les activitats d'estiu

Finalment s'han inscrit al curs de català d'estiu 24 joves al grup inicial i 22 al grup avançat.

L'assistència dels joves, tal i com s'esperava, va anar disminuint a mesura que avançava l'estiu ja que alguns viatjaven als seus països d'origen o marxaven de vacances amb les famílies durant el mes d'agost. Seguidament el gràfic on es pot veure les assistències:

A més de les classes de català i les sessions d'acompanyament, es van realitzar algunes activitats grupals:

DATA	ACTIVITAT	Nº PARTICIPANTS	% PARTICIPACIÓ
10 de juliol	Festiveja't	16 (només grup avançat)	67%
19 de juliol	Scape Room	41	89%
22 de juliol	Cinema "INSIDE OUT"	36	78,2%
23 de juliol	Salting de Girona	15 (només grup inicial)	65,2%
09 d'agost	Cloenda	36	78,2%

Aquestes activitats també han estat molt ben valorades per part dels joves.

Valoració curs i propostes de millora

Durant aquest curs s'han mantingut les accions del curs passat que ja havien estat ben valorades, com la coordinació amb els centres a través del correu electrònic, i les activitats en horari lectiu per millorar la participació i el vincle dels joves.

De cara al curs que ve, es proposen dues accions de millora:

- Incorporar els joves de 1r i 2n d'ESO nous a la ciutat al projecte
- Començar a treballar amb les famílies dels joves que participen al projecte. Com que el volum de joves és molt alt, es preveu fer una prova pilot amb dos centres educatius.

Conclusions

El volum de joves que arriben a Vic i són perfil *SOM AQUÍ* cada vegada més creixent, fa que el treball que fem des del projecte sigui molt important i en aquests moments imprescindible per poder donar oportunitats als joves, vincular-los a la ciutat, i per treballar per una ciutat més cohesionada.

Des del projecte es treballa amb una mirada global dels joves, no només perquè millorin el seu aprenentatge del català, sinó perquè també li trobin sentit, que coneguin altres joves, que participin d'espais de la ciutat fora dels centres educatius, perquè es sentin escolats i valorats i puguin veure totes les oportunitats educatives i laborals que tenen.

De cara al curs que ve, cal treballar per millorar la seva motivació i la vinculació al projecte. Sovint la vulnerabilitat dels seus entorns i les seves situacions familiars i d'habitatges fa que a vegades no tinguin una assistència continuada. Com a proposta de millora es planteja treballar amb les famílies dels joves, no només per treballar la vinculació amb el projecte, sinó perquè les famílies també entenguin com funciona el sistema educatiu aquí, què fan els seus fills/es a les escoles i al Vicjove, i que entenguin també la importància de la continuïtat formativa d'aquests.

Per últim, posar en valor la importància de l'acompanyament emocional que cal fer i que cal tenir present. Són joves que no han triat el seu "viatge migratori" sinó que són les seves famílies qui ho han decidit, i el seu dol migratori els pot bloquejar i dificultar el seu procés d'aprenentatge de la llengua i de socialització.

Annex fotogràfic

A continuació presentem un recull de fotos de les activitats fetes durant aquest curs.

FOTO 1. Activitat del 28 de setembre - Benvinguda. Presentació del projecte!

FOTO 2. Activitat del 16 de febrer - Taller de Podcast i Entrevistes

FOTO 3. Activitat del 7 de març – Juguem a Rugby

FOTO 4. Activitat del 21 de març - Risoclown

FOTO 5. Activitat del 25 d'abril - Escrivim una cançó amb en Babaflow.

FOTO 6. Activitat del 23 de juliol - Anem al Salting de Girona.

FOTO 7. Activitat 9 d'agost – Cloenda de les activitats intensives d'estiu.

